

# ВІДДАЛЕНІ НАСЛІДКИ АКУБАРОТРАВМИ М'ЯКИХ ТКАНИН ПЛЕЧА

Юрик О.Є., Кудієнко Є.М., Дуда Б.С., Юрик Н.Є.

*Державна установа «Інститут травматології та ортопедії НАМН України», м. Київ*

**Ключові слова:** акубаротравма, периферична нервова система.

**Вступ.** Повномасштабна війна в Україні приводить до чисельних каліцтв як серед мирного населення, так і бійців ЗСУ. Особливо багато пацієнтів з поєднаною травмою опорно-рухового апарату та ушкодженням нервової системи. Нажаль, доволі часто застосування високоенергетичної зброї на полі бою приводить до таких наслідків ушкодження периферичних нервових структур, з якими доводиться вперше стикатися у своїй повсякденній лікарській практиці.

**Метою** проведених нами клінічних досліджень було вивчення віддалених наслідків акубаротравми на периферичні нервові структури м'яких тканин плеча у бійця Збройних Сил України (ЗСУ).

**Матеріали та методи.** Клінічно обстежили тридцятирічного бійця ЗСУ, який пів року тому в зоні бойових дій отримав акубаротравму м'яких тканин лівого плеча. В гострому періоді у нього розвинулася посттравматична невропатія лівого ліктьового нерву.

**Результати.** Через півроку у воїна діагностовано слабкість лівої кисті, порушення приведення п'ятого пальця та розлади всіх видів чутливості четвертого-п'ятого пальців лівої кисті. Спостерігалися ознаки поступового відновлення функції ліктьового нерву, був позитивним симптом Тінеля до рівня кисті. Паралельно сформувалася «мавпяча лапа», виникла гіпатрофія м'язів тенора зліва, порушення поверхневої та глибокої чутливості в першому-третьому пальцях лівої кисті, з'явився каузалгічний біль. На стимуляційній електронейроміографії виявлені ознаки аксонально-дем'єлінізуючого сенсомоторного ураження лівого ліктьового нерву на рівні плечової кістки по типу аксономезіса та дем'єлінізуюче сенсорне ураження лівого серединного нерву на рівні карпального каналу. При ультразвуковому обстеженні були наявними ознаки компресії ліктьового нерву рубцевими тканинами в середній третині лівого плеча. Ехо-структура лівого серединного нерву не була порушена. В крові пацієнта були значно підвищені запальні цитокіни.

**Висновок.** Під дією високоенергетичної зброї на тіло людини в гострому періоді може виникати контузія м'яких тканин кінцівок та розташованих поруч периферичних нервових структур. У віддаленому періоді внаслідок акубаротравми м'яких тканин кінцівок можуть розвиватися грубі рубцеві зміни цих структур, котрі можуть призвести до компресійної посттравматичної нейропатії периферичних нервів з ознаками розвитку в них запального процесу.